

Międzynarodowa Środowiskowa Szkoła Doktorska przy Centrum Studiów Polarnych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (MŚSD)

International Environmental Doctoral School (IEDS)

Jednostki organizacyjne:

Uniwersytet Śląski w Katowicach (kat. A)
Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk (kat. A+)
Instytut Matematyczny Polskiej Akademii Nauk (kat. A+)
Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk (kat. A+)

Jednostki stowarzyszone:

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

- 1) **określenie obszaru wiedzy, dziedziny nauki i dyscypliny naukowej lub dziedziny sztuki i dyscypliny artystycznej;**

Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych
Dyscypliny: matematyka, nauki o Ziemi i środowisku

Dziedzina nauk inżyneryjno-technicznych
Dyscypliny: inżynieria materiałowa

- 2) **wskazanie związku kształcenia z misją oraz ze strategią rozwoju uczelni i instytutów;**

Międzynarodowa Środowiskowa Szkoła Doktorska przy Centrum Studiów Polarnych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (MŚSD) ma za zadanie wzmocnienie możliwości rozwoju badań naukowych młodej generacji naukowców na najwyższym poziomie w połączeniu z nauczaniem i praktycznym treningiem metodycznym, dla rozwoju intelektualnego i pozycji naukowej doktorantów. Cele te wpisują się w ogólną strategię Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz jednostek Polskiej Akademii Nauk.

Celem Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz jednostek Polskiej Akademii Nauk jest osiągnięcie najwyższej jakości kształcenia i efektów prowadzenia badań naukowych ocenianej poprzez sparametryzowaną ewaluację. W znaczącym stopniu przyczynić się do tego może międzynarodowa szkoła doktorska poprzez kształcenie młodej kadry i prowadzenie

badania we współpracy z renomowanymi ośrodkami zagranicznymi. Dotychczasowa działalność Centrum Studiów Polarnych oraz Interdyscyplinarnych Studiów Polarnych KNOW pozwolą na wykorzystanie zdobytych doświadczeń w osiągnięciu tego celu.

W ramach MŚSD zawiązana zostanie współpraca z ośrodkami zagranicznymi, których pracownicy będą promotorami lub promotorami pomocniczymi i wykładowcami, a także będą przyjmować doktorantów na staże zagraniczne. Współpraca ta pozwoli na kształcenie doktorantów na bardzo wysokim poziomie, co stanowi priorytetowy cel dydaktyki na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach i w Polskiej Akademii Nauk.

3) określenie zasadniczych celów kształcenia, w tym nabywanych przez absolwenta kwalifikacji;

Zasadniczym celem kształcenia jest nabycie kompetencji przez absolwentów w stawianiu nowych, innowacyjnych i aplikacyjnych problemów badawczych wraz z opanowaniem nowoczesnego warsztatu naukowego z wykorzystaniem najnowszych metod i technik analitycznych na poziomie światowym. Szkoła doktorska umożliwi absolwentowi opanowanie najnowszej, wyspecjalizowanej wiedzy odnośnie nauk ścisłych i przyrodniczych oraz inżynierijno-technicznych wraz z interdyscyplinarnym zrozumieniem funkcjonowania środowiska w kontekście globalnych zmian klimatu. Pozwoli ona na lepsze upowszechnianie wiedzy oraz własnych wyników badań w środowisku akademickim i w społeczeństwie.

4) określenie modułów kształcenia wraz z zakładanymi efektami i odniesieniem do charakterystyki 8 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji;

Efekty kształcenia dla Międzynarodowej Środowiskowej Szkoły Doktorskiej przy Centrum Studiów Polarnych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (MŚSD)		
L.p.	Kompetencje absolwenta Międzynarodowej Środowiskowej Szkoły Doktorskiej przy Centrum Studiów Polarnych w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach (MŚSD)	Odniesienie do charakterystyki 8 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji
Wiedza		
MŚSD_W01	Rozumie złożone zjawiska i procesy przyrodnicze, społeczne i gospodarcze oraz wieloaspektowość czynników wpływających na te zjawiska i procesy	P8S_WK, P8S_WG
MŚSD_W02	Ma pogłębioną wiedzę z zakresu organizacji swojego warsztatu naukowego oraz przygotowania i recenzowania prac naukowych	P8S_WG
MŚSD_W03	Ma zaawansowaną wiedzę z zakresu wybranych dyscyplin nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynierjno-technicznych	P8S_WG
MŚSD_W04	Ma zaawansowaną wiedzę statystyczno-matematyczną oraz wiedzę z zakresu wybranych dyscyplin nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynierjno-technicznych umożliwiającą wyjaśnianie, modelowanie oraz prognozowanie procesów dotyczących wybranej dyscypliny naukowej	P8S_WG, P8S_WK
MŚSD_W05	Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą aktualnie dyskutowanych w kierunkowej literaturze polskiej i zagranicznej problemów z zakresu wybranych dyscyplin nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynierjno-technicznych	P8S_WK, P8S_WG
MŚSD_W06	Ma pogłębioną wiedzę obejmującą zasady planowania i prowadzenia badań za pomocą zaawansowanych technik i narzędzi badawczych w zakresie wybranych dyscyplin nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynierjno-technicznych. Ma rozszerzoną wiedzę na temat naukowych baz danych i ich zasobów, ze szczególnym uwzględnieniem baz przyrodniczych i społecznych	P8S_WG
MŚSD_W07	Zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy zwłaszcza w odniesieniu do badań terenowych	P8S_WK
MŚSD_W08	Zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości oraz możliwości wykorzystania badań naukowych w praktyce w zakresie wybranych dyscyplin nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynierjno-technicznych	P8S_WK

MŚSD_W09	Zna prawne uwarunkowania w wybranych dyscyplinach nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynieryjno-technicznych oraz całokształt pojęć i zasad z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P8S_WK
MŚSD_W10	Zna i rozumie światowy dorobek naukowy i twórczy oraz jego implikacje dla praktyki w wybranych dyscyplinach nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynieryjno-technicznych	P8S_WK, P8S_WG
MŚSD_W11	Zna i rozumie podstawy teoretyczne, zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe właściwe dla wybranych dyscyplin nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynieryjno-technicznych w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów	P8S_WK
MŚSD_W12	Zna i rozumie procesy zachodzące w biomateriałach i tkankach pod wpływem czynników zewnętrznych	P8S_WG
MŚSD_W13	Definiuje biomateriały według różnych kryteriów oraz opisuje właściwości i zastosowanie biomateriałów w medycynie regeneracyjnej, inżynierii tkankowej, implantologii oraz terapii celowanej	P8S_WG
Umiejętności		
MŚSD_U01	Ma umiejętność stosowania zaawansowanych technik i narzędzi badawczych odpowiednich do rozwiązywania złożonych problemów naukowych w wybranych dyscyplinach nauk o Ziemi i środowisku oraz nauk inżynieryjno-technicznych	P8S_UW
MŚSD_U02	Biegłe wykorzystuje polską i światową literaturę naukową, posiada umiejętność krytycznej analizy literatury oraz materiałów pochodzących ze źródeł elektronicznych	P8S_UW, P8S_UU
MŚSD_U03	Posiada umiejętność zebrania materiałów i informacji z różnych źródeł (także pochodzących z badań własnych), opracowania zebranego materiału oraz formułowania wniosków	P8S_UW, P8S_UO
MŚSD_U04	Ma umiejętność twórczego rozwijania dotychczasowych modeli i koncepcji teoretycznych oraz tworzenia własnych koncepcji badawczych	P8S_UW, P8S_UU, P8S_UO
MŚSD_U05	Posiada umiejętności metodologiczne i metodyczne (teoretyczne i praktyczne) umożliwiające zaplanowanie i prowadzenie samodzielnych badań naukowych oraz realizacji ekspertyz	P8S_UW, P8S_UO, P8S_UU
MŚSD_U06	Wykazuje umiejętność prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz przygotowania różnych form prezentacji i wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie dyscyplin nauk o Ziemi i środowisku oraz nauk inżynieryjno-technicznych	P8S_UK, P8S_UU
MŚSD_U07	Wykazuje umiejętność napisania rozbudowanej pracy naukowej (praca doktorska) oraz różnych mniejszych opracowań naukowych (artykuły, polemiki, abstrakty, sprawozdania, recenzje), w tym także w języku obcym	P8S_UW, P8S_UK

MŚSD_U08	Ma umiejętność samodzielnego kierowania własną karierą zawodową lub naukową	P8S_UK, P8S_UO, P8S_UU
MŚSD_U09	Potrafi w sposób kompleksowy analizować przyczyny i przebieg procesów społecznych, gospodarczych oraz związanych z naukami o Ziemi i środowisku oraz naukami inżyniersko-technicznymi formułować własne opinie na ich temat oraz stawiać hipotezy i przeprowadzać ich weryfikację, a także potrafi prognozować i modelować złożone procesy społeczne, gospodarcze i związane z wykorzystaniem zaawansowanych metod i narzędzi badawczych	P8S_UW
MŚSD_U10	Potrafi wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: definiować cel i przedmiot badań, formułować hipotezę badawczą, rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować i wnioskować na podstawie wyników badań	P8S_UW, P8S_UO, P8S_UU
MŚSD_U11	Potrafi posługiwać się językiem obcym w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym	P8S_UK, P8S_UO, P8S_UU
MŚSD_U12	Potrafi analizować specyficzne cechy biomateriałów i tkanek oraz dokonać wyboru biomateriałów do określonego zastosowania w środowisku biologicznym	P8S_UW
Kompetencje społeczne		
MŚSD_K01	Rozumie potrzebę nauki i podnoszenia kwalifikacji przez całe życie oraz wpływa w tym względzie na zachowania innych	P8S_KK, P8S_KO, P8S_KR
MŚSD_K02	Potrafi współdziałać i pracować w grupie przyjmując w niej różne role	P8S_KO
MŚSD_K03	Potrafi określić i wybrać priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P8S_KK
MŚSD_K04	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu. Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych badaczy i twórców	P8S_KO, P8S_KR
MŚSD_K05	Rozumie potrzebę systematycznego zapoznawania się z polskimi i zagranicznymi czasopismami naukowymi niezbędnymi do podnoszenia wiedzy ogólnej i specjalistycznej w zakresie wybranej dyscypliny nauk o Ziemi	P8S_KK, P8S_KR
MŚSD_K06	Wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowanych w badaniach technik i narzędzi badawczych	P8S_KK, P8S_KO
MŚSD_K07	Wykazuje potrzebę i systematycznie aktualizuje wiedzę w celu praktycznego jej wykorzystania	P8S_KK
MŚSD_K08	Ma pogłębioną wiedzę o systemie finansowania badań naukowych, sposobach pozyskiwania	P8S_KR

	środków na badania oraz ich rozliczenia	
MŚSD_K09	Jest gotów do prowadzenia niezależnych badań i podejmowania wyzwań w sferze zawodowej i publicznej z uwzględnieniem: ich etycznego wymiaru, odpowiedzialności za ich skutki oraz kształtowania wzorów właściwego postępowania w takich sytuacjach	P8S_KO, P8S_KR
MŚSD_K10	Rozumie społeczną rolę ingerencji inżyniera w żywy organizm	P8S_KR

Charakterystyki poziomów PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

P = poziom PRK (6...8)

S = charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W = wiedza

G = głębia i zakres

K = kontekst

U = umiejętności

W = wykorzystanie wiedzy

K = komunikowanie się

O = organizacja pracy

U = uczenie się

K = kompetencje społeczne

K = krytyczna ocena

O = odpowiedzialność

R = rola zawodowa

Charakterystyki 8 poziomu Polskich Ram Kwalifikacji według Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. 2018 poz. 2218).

Kategoria charakterystyki efektów uczenia się	Kategoria opisowa – aspekty o podstawowym znaczeniu	Kod składnika opisu	Charakterystyka efektów uczenia się
Wiedza: zna i rozumie	Zakres i głębia – kompletność perspektywy poznawczej	P8S_WG	W stopniu umożliwiającym rewizję zmieniających się paradygmatów – światowy dorobek obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla danej dyscypliny naukowej lub artystycznej Główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, w których odbywa się kształcenie Metodologię badań naukowych Zasady upowszechniania wyników działalności naukowej, także w trybie otwartego dostępu
	Kontekst – uwarunkowania, skutki	P8S_WK	Fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji Ekonomiczne, prawne, etyczne i inne istotne uwarunkowania działalności naukowej Podstawowe zasady transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej oraz komercjalizacja wyników działalności naukowej i know-how związanego z tym wynikami
Umiejętności: potrafi	Wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania	P8S_UW	Wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki lub dziedziny sztuki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: - definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą, - rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, - wnioskować na podstawie wyników badań naukowych Dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy Transferować wyniki działalności naukowej do sfery gospodarczej i społecznej
	Komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym	P8S_UK	Komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym Upowszechniać wyniki działalności naukowej, także w formach popularnych Inicjować debatę Uczestniczyć w dyskursie naukowym Posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym i zawodowym
	Organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa	P8S_UO	Planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze lub twórcze, także w środowisku międzynarodowym
	Uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób	P8S_UU	Samodzielnie planować i działać na rzecz własnego rozwoju oraz inspirować i organizować rozwój innych osób Planować zajęcia lub grupy zajęć i realizować je z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi
Kompetencje społeczne: jest gotów do	Oceny – krytyczne podejście	P8S_KK	Krytycznej oceny dorobku w ramach danej dyscypliny naukowej lub artystycznej Krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój danej dyscypliny naukowej lub artystycznej Uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych
	Odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego	P8S_KO	Wypełniania zobowiązań społecznych badaczy i twórców Inicjowania działań na rzecz interesu publicznego Myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
	Rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu	P8S_KR	Podtrzymywania i rozwijania etosu środowisk badawczych i twórczych, w tym: - prowadzenia działalności naukowej w sposób niezależny, - respektowania zasady publicznej własności wyników działalności naukowej, z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej

Moduły kształcenia wraz z zakładanymi efektami kształcenia			
Moduły kształcenia	ECTS	Zakładane efekty kształcenia	Sposób weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiągniętych przez doktoranta
Specjalistyczny język angielski	2	Doktorant nabywa umiejętności nt. przygotowania i recenzowania prac naukowych w języku angielskim. Swobodnie pracuje z literaturą anglojęzyczną oraz potrafi działać w zespole (MŚSD_W02, MŚSD_U02, MŚSD_K02).	Zaliczenie
Warsztat metodyczny: zagadnienia społeczne, prawne, planowanie kariery, pisanie publikacji, przygotowanie wniosków projektowych, przekaz wiedzy uczniom i studentom (koordynator: UŚ WNP+UMCS)	1	Warsztaty przybliżą doktorantom zagadnienia społeczne i prawne prowadzenia badań naukowych. Moduł umożliwi doktorantom poznanie aspektów organizacji swojego warsztatu naukowego, a w pierwszej kolejności technik pisania i prezentowania prac naukowych (MŚSD_W02). Tematyka ta będzie prezentowana w szerokim kontekście zasad finansowania badań naukowych i transferu wiedzy w skali krajowej i międzynarodowej, łącznie z problematyką baz danych (bibliograficznych i indeksów cytowań), konkursów na granty i prawa autorskiego (MŚSD_W05, MŚSD_W06, MŚSD_W09, MŚSD_K08). Doktoranci będą mogli nabyć umiejętności lepszego rozumienia uwarunkowań kariery naukowej (MŚSD_K01, MŚSD_K04, MŚSD_K05, MŚSD_U11) i jej samodzielnego planowania (MŚSD_U08, MŚSD_U05).	Zaliczenie
Kursy specjalistyczne (zagraniczne)	10	Doktorant poznaje najnowsze osiągnięcia w zakresie nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynieryjno-technicznych, wykorzystanie wiedzy w identyfikowaniu problemów badawczych i upowszechniania wyników, wypełnianie zobowiązań społecznych w utrzymywaniu relacji w międzynarodowym środowisku zawodowym (MŚSD_W01, MŚSD_W05, MŚSD_U11, MŚSD_K07, MŚSD_K09, MŚSD_K10).	Egzamin/Zaliczenie
Seminarium	2	Rozumie potrzebę systematycznego zapoznawania się z polskimi i zagranicznymi czasopismami naukowymi niezbędnymi do podnoszenia wiedzy ogólnej i specjalistycznej w zakresie nauk ścisłych i przyrodniczych oraz inżynieryjno-technicznych. Wykazuje odpowiedzialność za ocenę zagrożeń wynikających ze stosowanych w badaniach technik i narzędzi badawczych. Wykazuje potrzebę i systematycznie aktualizuje wiedzę przyrodniczą w celu praktycznego jej wykorzystania. Wykazuje umiejętność prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz przygotowania różnych form prezentacji i wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie nauk ścisłych i przyrodniczych oraz inżynieryjno-technicznych. Wykazuje umiejętność napisania rozbudowanej pracy naukowej (praca doktorska) oraz różnych mniejszych opracowań naukowych (artykuły, polemiki, abstrakty, sprawozdania, recenzje), w tym także w języku obcym. Ma umiejętność samodzielnego kierowania własną karierą zawodową lub naukową. Rozumie złożone zjawiska i procesy przyrodnicze, społeczne i gospodarcze oraz wieloaspektowość czynników wpływających na te zjawiska i procesy. Ma pogłębioną wiedzę z zakresu organizacji swojego warsztatu naukowego oraz przygotowania i recenzowania prac naukowych. Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą aktualnie diskutowanych w kierunkowej literaturze polskiej i zagranicznej problemów z zakresu nauk ścisłych i przyrodniczych oraz inżynieryjno-technicznych (MŚSD_K06, MŚSD_K07, MŚSD_K05, MŚSD_U06, MŚSD_U07, MŚSD_U08, MŚSD_U11, MŚSD_W02, MŚSD_W01, MŚSD_W05, MŚSD_W08).	Zaliczenie

Praktyki zawodowe — Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi jednostki macierzystej doktoranta	2	Doktorant odbywa szkolenia, zdobywając wiedzę nt. bezpieczeństwa i higieny pracy oraz umiejętności stosowania zaawansowanych technik i narzędzi dydaktycznych (MŚSD_W07, MŚSD_W08, MŚSD_U01, MŚSD_K09).	
Wprowadzenie do Statystyki: Elementy rachunku prawdopodobieństwa, wnioskowanie: hipotezy i testy statystyczne. Elementy programowania w R-rze i Statistice (koordynator: IM PAN)	1	Doktorant zapoznaje się z podstawowym aparatem formalnym oraz fundamentalnymi pojęciami statystyki matematycznej. Uczestnik zapoznaje się z kluczowymi pojęciami teorii prawdopodobieństwa oraz użytecznymi rozkładami prawdopodobieństwa przydatnymi do analizy danych. Poznaje podstawy teorii testowania hipotez statystycznych, będących naukowym aparatem do weryfikacji hipotez badawczych. Moduł umożliwia także zapoznanie się doktorantom z popularnym oprogramowaniem statystycznym, które pozwala na prowadzenie szerokiej gamy analiz statystycznych (MŚSD_W02, MŚSD_U01, MŚSD_U04, MŚSD_U05, MŚSD_U08, MŚSD_U11).	Zaliczenie
Geofizyka ogólna: Skorupa ziemiska, Magnetyzm i paleomagnetyzm, Fizyka atmosfery z elementami biomedycznymi, (koordynator: IGF PAN)	1	Doktorant zapoznaje się podstawowymi zagadnieniami mającymi na celu lepsze zrozumienie rozwoju i współczesnego stanu geosystemu, rozumianego jako interakcje sfer Ziemi: litosfery, atmosfery i hydrosfery, z istotnymi konsekwencjami dla biosfery i ostatecznie, dla antroposfery. Zdobywa podstawową wiedzę na temat procesów rządzących geosystemem, poszerza swoją wiedzę poza własną specjalizacją, a także lepiej poznaje naturalne aspekty swoich specjalistycznych badań. Uzyskuje wiedzę odnośnie podstawowych rozkładów (w zależności od czasu i miejsca na globie) pól i prądów elektrycznych w magnetosferze, jonosferze i atmosferze w czasie dni spokojnych magnetycznie i zaburzonych. Zapoznaje się z modelami opisującymi zjawiska elektryczne w jonosferze i atmosferze oraz metodami weryfikacji wyników obliczeń z zastosowaniem tych modeli na podstawie wybranych pomiarów parametrów atmosfery. Poszerza wiedzę o wybrane zagadnienia z fizyki atmosfery oraz metody analizy i opisu procesów zachodzących w atmosferze. Poznaje podstawy fizycznych procesów rządzących pogodą i klimatem. Uzyskuje wiedzę w zakresie meteorologii dynamicznej, termodynamiki atmosfery, transferu promieniowania przez atmosferę i elektryczności atmosfery w stopniu umożliwiającym na korzystanie z aktualnej literatury i rozwiązywanie własnych zagadnień naukowych dotyczących środowiska naturalnego. Poszerza wiedzę o procesy chemiczno-dynamiczne związane z ozonem stratosferycznym, troposferycznym i przyziemnym. Zapoznaje się z takimi pojęciami jak smog fotochemiczny, naprawa warstwy ozonowej, globalne modele chemiczno-dynamiczne atmosfery ziemskiej, metody statystyczne wyznaczania trendów w ozonie atmosferycznym, ozon a zmiany klimatu. Uzyskuje informacje o podstawowych własnościach promieniowania słonecznego, wielkościach stosowanych w ocenie skutków biologicznych promieniowania, zmienności czasowo-przestrzennej w skali globalnej promieniowania w zakresie UV i widzialnym, oraz o procesach fotobiologicznych. (MŚSD_K05, MŚSD_U03, MŚSD_U02, MŚSD_U01, MŚSD_U11, MŚSD_W01, MŚSD_W05)	Egzamin
Podstawy oceanografii fizycznej: Charakterystyka środowiska fizycznego mórz (wymiana masy i energii w systemie morze-atmosfera; cyrkulacja termohalinowa; procesy optyczne), rola oceanu w	1	Doktorant poznaje charakterystykę środowiska fizycznego obszarów morskich. Rozumie złożone zjawiska i procesy przyrodnicze oraz wieloaspektowość czynników wpływających na te zjawiska i procesy (w szczególności w odniesieniu do rejonów polarnych). Rozumie rolę oceanu w kształtowaniu klimatu. Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą aktualnie dyskutowanych w kierunkowej literaturze polskiej i zagranicznej problemów z zakresu oceanografii fizycznej oraz wzajemnej interakcji pomiędzy cyrkulacją oceaniczną a klimatem. Zna aktualne oceanograficzne programy badawcze o zasięgu światowym i te prowadzone w obszarach polarnych. Zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy zwłaszcza w odniesieniu do badań	Egzamin

<p>kształtowaniu klimatu, metody badawcze w oceanografii fizycznej, przykłady oceanograficznych programów badawczych (koordynator: IO PAN)</p>		<p>terenowych, w tym także na pokładzie statku. Ma umiejętność stosowania zaawansowanych technik i narzędzi badawczych odpowiednich do rozwiązywania złożonych problemów naukowych w zakresie badań oceanograficznych. Biegłe wykorzystuje polską i światową literaturę naukową, posiada umiejętność krytycznej analizy literatury oraz materiałów pochodzących ze źródeł elektronicznych. Posiada umiejętność zebrania materiałów i informacji z różnych źródeł (także pochodzących z badań własnych, w tym z pokładu statku), opracowania zebranego materiału oraz formułowania wniosków. Rozumie potrzebę systematycznego zapoznawania się z polskimi i zagranicznymi czasopismami naukowymi niezbędnymi do podnoszenia wiedzy ogólnej i specjalistycznej w zakresie oceanografii fizycznej. Wykazuje potrzebę i systematycznie aktualizuje wiedzę przyrodniczą w celu praktycznego jej wykorzystania (MŚSD_W01, MŚSD_W05, MŚSD_W07, MŚSD_U01, MŚSD_U02, MŚSD_U03, MŚSD_U11, MŚSD_K05, MŚSD_K07).</p>	
<p>Zastosowania teledetekcji i GIS w badaniach środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem informatycznych analiz obrazów (koordynator: UŚ WNP)</p>	1	<p>Moduł umożliwia doktorantom zapoznanie się z najnowszymi osiągnięciami w dziedzinie teledetekcji oraz GIS w badaniach środowiskowych i technicznych (MŚSD_W05, MŚSD_W06, MŚSD_U02). Doktoranci nabędą umiejętność wyznaczania parametrów morfometrycznych lodowców i pokrywy śnieżnej oraz śledzenia dynamiki procesów lodowcowych, a także analiz zmian środowiska przyrodniczego i wykorzystania teledetekcji w inżynierii z zastosowaniem różnych metod analizy obrazów cyfrowych i geograficznych systemów informacyjnych (MŚSD_W08, MŚSD_U01, MŚSD_U03, MŚSD_U04, MŚSD_U11, MŚSD_K05, MŚSD_K07).</p>	Zaliczenie
<p>Inżynieria biomateriałów i tkanek: definicje i klasyfikacja biomateriałów, znaczenie i obszar stosowania materiałów inżynierskich w medycynie (koordynator: UŚ WNŚiT)</p>	1	<p>Moduł umożliwia doktorantom zapoznanie się z kompleksową wiedzą z zakresu inżynierii biomateriałów i tkanek z uwzględnieniem nowoczesnych trendów w medycynie. Doktoranci zapoznają się z procesami zachodzącymi w układzie implant-organizm, budową i funkcjami tkanki kostnej, inżynierią tkankową i odpowiedziami komórkowymi, definicjami i klasyfikacją biomateriałów, znaczeniem i obszarami stosowania materiałów inżynierskich w medycynie, kryteriami doboru materiałów inżynierskich do zastosowań biomedycznych, wytwarzaniem i charakterystyką podstawowych materiałów inżynierskich stosowanych w medycynie, inżynierią powierzchni biomateriałów, współczesnymi metodami stosowanymi w badaniach biomateriałów i tkanek oraz międzynarodowymi standardami regulującymi ocenę biokompatybilności (MŚSD_W01, MŚSD_W10, MŚSD_W11, MŚSD_W12, MŚSD_W13, MŚSD_U01, MŚSD_U09, MŚSD_U10, MŚSD_U11, MŚSD_U12, MŚSD_K10).</p>	Egzamin
<p>Podstawy Analizy Matematycznej i Algebry: Podstawy Algebry liniowej i Równań Różniczkowych Zwyczajnych i Częstkowych, podstawowy wykład z rachunku różniczkowego i całkowego z zastosowaniem w naukach przyrodniczych i technicznych (koordynacja: IM PAN)</p>	2	<p>Doktorant zapoznaje się z podstawami algebry liniowej, rachunku różniczkowego i całkowego z naciskiem na zastosowania w naukach przyrodniczych. Poznaje pochodne jedno- i wielowymiarowe i ich znaczenie geometryczne, operatory fizyki matematycznej oraz elementy geometrii różniczkowej powierzchni w przestrzeni trójwymiarowej. Doktorant nabywa rozumienia oraz umiejętności obliczania całek i ich zastosowań. W drugiej części kursu doktorant nabywa wiedzy o podstawach równań różniczkowych z naciskiem na ich zastosowania w naukach przyrodniczych, naukach o życiu oraz naukach o Ziemi. Rozwiązuje układy równań liniowych zwyczajnych i operatory fundamentalne. (MŚSD_W02, MŚSD_W04, MŚSD_U01, MŚSD_U02, MŚSD_U04, MŚSD_U05, MŚSD_U08, MŚSD_U09, MŚSD_U11).</p>	Zaliczenie

<p>Modelowanie i metody ilościowe w geofizyce i hydrologii: Mechanika klasyczna z elementami mechaniki ośrodków ciągłych, procesy hydrauliczne i hydrologiczne (koordynacja: IGF PAN)</p>	<p>1</p>	<p>Celem zajęć w tym module jest przedstawienie doktorantom podstaw mechaniki klasycznej (zasada najmniejszego działania, twierdzenie Noether, ujęcie Hamiltonowskie i Lagrange'owskie), oraz nauczenie podstaw teorii plastyczności, sprężystości oraz mechaniki płynów. Ośrodki ciągłe to oczywiście podstawa sejsmologii, hydrologii, dynamiki atmosfery, dynamiki jądra Ziemi.</p> <p>Doktorant poznaje modele hydrologiczne mechanistyczne (oparte na danych) i oparte na równaniach fizycznych. Charakteryzuje elementy cyklu hydrologicznego. Poznaje sposoby modelowania wybranych elementów cyklu za pomocą modeli o różnym stopniu złożoności: modeli opartych na równaniach fizyki matematycznej, modeli konceptualnych opartych na wiedzy eksperckiej oraz modeli mechanistycznych, opartych wyłącznie na obserwacjach.</p> <p>Doktorant uczy się modelowania przepływu rzeczno-iceowego przy zmiennym współczynniku szorstkości. Poznaje jednowymiarowe równanie przepływu i jego uproszczenia, numeryczne sposoby rozwiązania jednowymiarowego równania przepływu, empiryczne sposoby szacowania współczynnika szorstkości, charakterystyki przepływu w korycie z pokrywą lodową. Określa współczynnik szorstkości dolnej powierzchni pokrywy lodowej na podstawie pomiaru rozkładu prędkości.</p> <p>Doktoranci otrzymają pełniejszą informację o metodach wskaźnikowych w badaniach środowiska polarnego. W trakcie zajęć omówione zostaną metody izotopowe szczególnie ważne w badaniach polarnych. Doktorant będzie miał możliwość zapoznania się nie tylko z wybranymi izotopami promieniotwórczymi służącymi do datowań w lodzie ale również z tym, jak wykorzystać zróżnicowanie izotopów stabilnych w próbach do określenia zmienności środowiska przyrodniczego w poszczególnych przedziałach czasowych oraz jak je można wykorzystać dla określenia dynamiki i kierunków napływu zanieczyszczeń do Arktyki (MŚSD_K06, MŚSD_U04, MŚSD_U03, MŚSD_U02, MŚSD_U01, MŚSD_W04, MŚSD_W01, MŚSD_W05, MŚSD_W01, MŚSD_W05, MŚSD_K05, MŚSD_U03, MŚSD_U02, MŚSD_U01, MŚSD_U11, MŚSD_W07).</p>	<p>Zaliczenie</p>
<p>Środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki oraz obszarów górskich: Metody geofizyczne w badaniach kriosfery, śnieg i procesy niwalne, meteorologia i klimat, glaciologia (koordynacja: UŚ WNP)</p>	<p>1</p>	<p>W ramach modułu doktoranci uzyskają wiedzę z zakresu geofizycznych metod stosowanych w badaniach poszczególnych elementów kriosfery i problemów środowiska polarnego możliwych do rozwiązania tymi metodami (MŚSD_W01, MŚSD_W04, MŚSD_W07). Posiądą umiejętności praktycznego stosowania narzędzi geofizycznych dla identyfikacji stanu i procesów zachodzących w środowisku lądolcowym i peryglacjalnym (MŚSD_U01, MŚSD_K02). Doktoranci nabeżdzą umiejętności pozyskania, a także przetwarzania danych geofizycznych i interpretacji uzyskanych wyników (MŚSD_U01, MŚSD_U03) w oparciu o znajomość procesów zachodzących pomiędzy komponentami środowiska polarnego (na podstawie źródeł literaturowych oraz wiedzy nabytej w trakcie kształcenia: MŚSD_W05). Na podstawie prawidłowo przeprowadzonej interpretacji doktoranci będą potrafili przeprowadzić wnioskowanie dotyczące przebiegu procesów zachodzących w kriosferze oraz prawidłowo wskazać ich przyczyny i skutki środowiskowe (MŚSD_W04). Przystwojenie wiedzy z zakresu trendów w stosowaniu technik geofizycznych oraz znajomość aktualnych problemów badawczych w kriosferze obszarów polarnych (MŚSD_W01, MŚSD_W05) pozwoli doktorantom na określenie kluczowych hipotez badawczych w tej dziedzinie, metod ich weryfikacji oraz prawidłowego procesu badawczego i interpretacyjnego (MŚSD_U04, MŚSD_K03, MŚSD_K06). Doktoranci nabeżdzą również umiejętności stosownej prezentacji i publikacji wyników geofizycznych (MŚSD_U07).</p> <p>Moduł umożliwi doktorantom poznanie procesów fizycznych, parametryzacji oraz problemów modelowania pokrywy śnieżnej z uwzględnieniem jej topograficznych i meteorologicznych uwarunkowań (MŚSD_W01,</p>	<p>Egzamin</p>

		<p>MŚSD_W05 MŚSD_K05). Ponadto doktoranci będą mogli nabyć umiejętności oznaczania cech fizycznych pokrywy śnieżnej, opracowania i prezentacji zebranych danych (MŚSD_U01 MŚSD_U03) oraz poznać zasady bezpieczeństwa zimowego (MŚSD_W07). W efekcie uczestnictwa w module doktorant zrozumie funkcjonowanie złożonego systemu klimatycznego w obszarach polarnych z uwzględnieniem procesów i interakcji zachodzących pomiędzy jego składowymi (MŚSD_W01). Doktorant pozyskuje wiedzę na temat współczesnych zmian klimatu w obszarach polarnych; na podstawie wskazanej literatury i aktualnych informacji w Internecie weryfikuje i krytycznie ocenia rozwój i jakość informacji (MŚSD_W05, MŚSD_U02, MŚSD_K05).</p> <p>Zajęcia zapoznają doktorantów z podstawowymi i najnowszymi wynikami badań lodowców i procesów glacialnych oraz z interakcją lodowców z klimatem. Zajęcia obejmują aktualne zmiany w pokrywie lodowcowej na Ziemi, pomiary oraz modelowanie bilansu masy i bilansu energetycznego lodowców, problematykę hydrologii oraz dynamiki lodowców (w tym także procesów odłamywania gór lodowych i szarży). Doktoranci pracować będą zespołowo oraz samodzielnie korzystając oryginalnych danych pomiarowych oraz z aktualnej literatury polskiej i zagranicznej. Doktorant poznaje oraz nabywa umiejętności pozyskania dostępnych danych meteorologicznych i klimatycznych, zastosowania metod analizy danych klimatycznych w tym metod badania relacji pomiędzy elementami klimatu i czynnikami klimatotwórczymi oraz prezentacji uzyskanych wyników (MŚSD_U01, MŚSD_U03). W efekcie doktorant potrafi współdziałać twórczo i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role (MŚSD_K02, MŚSD_K03, MŚSD_K06, MŚSD_U04, MŚSD_U03, MŚSD_U02, MŚSD_U01, MŚSD_U07, MŚSD_W07, MŚSD_W01, MŚSD_W05).</p>	
<p>Badania geochemiczne mórz i oceanów: podstawy chemii wody morskiej i osadów morskich, procesy biogeochemiczne w środowisku morskim, zanieczyszczenie chemiczne środowiska przyrodniczego i jego skutki, wpływ zmian klimatycznych na obieg substancji chemicznych pochodzenia naturalnego i antropogenicznego, uwarunkowania regionalne, elementy radiochemii morza, nowoczesne metody instrumentalne stosowane w chemii morza (koordynacja: IO PAN)</p>	1	<p>Doktorant ma podstawową wiedzę dotyczącą obiegu substancji chemicznych pochodzenia naturalnego i antropogenicznego w ekosystemach morskich. Rozumie złożone zjawiska i procesy przyrodnicze, oraz wieloaspektowość czynników wpływających na te zjawiska i procesy (w szczególności w odniesieniu do rejonów polarnych). Ma wiedzę dotyczącą wykorzystania metod izotopowych w badaniach środowiskowych. Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą aktualnie dyskutowanych w kierunkowej literaturze polskiej i zagranicznej problemów z zakresu chemii morza ze szczególnym uwzględnieniem wpływu zmian klimatycznych na obieg substancji chemicznych. Zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w odniesieniu do badań terenowych i prac laboratoryjnych, w tym także na pokładzie statku.</p> <p>Ma umiejętność stosowania zaawansowanych technik i narzędzi badawczych odpowiednich do rozwiązywania złożonych problemów naukowych w zakresie chemii morza ze szczególnym uwzględnieniem problemu zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego. Biegłe wykorzystuje polską i światową literaturę naukową, posiada umiejętność krytycznej analizy literatury oraz materiałów pochodzących ze źródeł elektronicznych. Posiada umiejętność zebrania materiałów i informacji z różnych źródeł (także pochodzących z badań własnych, w tym z pokładu statku), opracowania zebranego materiału oraz formułowania wniosków.</p> <p>Rozumie potrzebę systematycznego zapoznawania się z polskimi i zagranicznymi czasopismami naukowymi niezbędnymi do podnoszenia wiedzy ogólnej i specjalistycznej w zakresie chemii morza, ze szczególnym uwzględnieniem problemu zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego i wpływu zmian klimatycznych na obieg substancji chemicznych.</p>	Egzamin

		Wykazuje potrzebę i systematycznie aktualizuje wiedzę przyrodniczą w celu praktycznego jej wykorzystania (MŚSD_W01, MŚSD_W05, MŚSD_W07, MŚSD_U01, MŚSD_U02, MŚSD_U03, MŚSD_U11, MŚSD_K05, MŚSD_K07).	
Metody badań degradacji biomateriałów i tkanek: oddziaływaniem środowiska biologicznego i czynników zewnętrznych na biomateriały (koordynacja: UŚ WNSiIT)	1	Moduł umożliwi doktorantom zapoznanie się z kompleksową wiedzą na temat zjawisk związanych z oddziaływaniem środowiska biologicznego i czynników zewnętrznych na biomateriały i tkanki oraz charakteryzowania procesów ich degradacji. Doktoranci zapoznają się z podstawowymi pojęciami i definicjami związanymi z degradacją biomateriałów i tkanek, istotą oddziaływania środowiska biologicznego i czynników zewnętrznych na biomateriały i tkanki, nowoczesnymi metodami badań in vitro oraz in vivo do oceny podatności biomateriałów i tkanek na degradację w skali makro, mikro i nano, mechanizmami podstawowych procesów degradacji biomateriałów metalicznych, ceramicznych, polimerowych i tkanek oraz identyfikacją produktów degradacji biomateriałów i tkanek (MŚSD_W01, MŚSD_W10, MŚSD_W11, MŚSD_W12, MŚSD_W13, MŚSD_U01, MŚSD_U09, MŚSD_U10, MŚSD_U11, MŚSD_U12, MŚSD_K10).	Egzamin
Jedność i różnorodność nauk o środowisku i polarnych (koordynacja: UŚ WNP + WNS UŚ)	1	Doktorant poznaje związek nauk polarnych z innymi dyscyplinami i dziedzinami wiedzy. Nabywa umiejętności kompleksowego analizowania przyczyn, przebiegu i skutków procesów przyrodniczych oraz społeczno-ekonomicznych w obszarach polarnych. Zapoznaje się z piśmiennictwem i wiodącymi czasopismami z zakresu nauk polarnych oraz z pogranicza nauk polarnych. Poznaje i rozumie prawne uwarunkowania polskiej i międzynarodowej aktywności w Arktyce i Antarktyce. Opanowuje zasady bezpieczeństwa eksploracji obszarów polarnych oraz oceny zagrożeń wynikających ze stosowania w badaniach technik i narzędzi specyficznych dla prac w warunkach polarnych (MŚSD_W08, MŚSD_K05, MŚSD_K06, MŚSD_U09, MŚSD_U11, MŚSD_W03, MŚSD_W07, MŚSD_W01, MŚSD_W05, MŚSD_W09, MŚSD_K09).	Egzamin
Nowoczesne metody analizy danych: techniki uczenia bez nadzoru i techniki uczenia z nadzorem (koordynacja: IM PAN)	1	Moduł umożliwi doktorantom zapoznanie się z głównymi klasami problemów uczenia maszynowego: uczenia z nadzorem i uczenia bez nadzoru. Spośród typowych zastosowań, uczenie z nadzorem rozważa problemy klasyfikacji i problemy regresji, podczas gdy uczenie bez nadzoru obejmuje metody segmentacji czy metody redukcji wymiaru. Doktorant otrzyma wiedzę dot. dostępnych w tej dziedzinie metod oraz sposobu ich wykorzystania w obszarach badawczych. Zawarty materiał pozwoli na pogłębienie wiedzy doktoranta oraz umożliwi dalszą, samodzielną, kontynuację rozwoju w tym zakresie. Umożliwi także posługiwanie się specjalistyczną literaturą związaną z metodami analizy danych (MŚSD_W02, MŚSD_W04, MŚSD_U01, MŚSD_U02, MŚSD_U04, MŚSD_U05, MŚSD_U08, MŚSD_U09, MŚSD_U11).	Egzamin
Biomateriały inspirowane naturą: wytwarzanie i zastosowanie materiałów zainspirowanych biologią (koordynacja: UŚ WNSiIT)	1	Moduł umożliwi doktorantom zapoznanie się z wiedzą na temat bieżącego podejścia w wytwarzaniu materiałów zainspirowanych biologią, ze szczególnym uwzględnieniem ich właściwości mechanicznych, powierzchniowych i adaptacyjnych oraz oceny relacji struktura-właściwości. Doktoranci zapoznają się z naturą jako niewyczerpalnym źródłem pomysłów, inspiracji i rozwiązań inżynierskich, biomateriałami inspirowanymi naturą jako odpowiedzią na kluczowe wyzwania współczesnej medycyny, podstawami inżynierii w materiałach biologicznych, replikacją zasad projektowania biologicznego w materiałach syntetycznych, biomateriałami biomimetycznymi, obecnymi trendami naukowymi dotyczącymi zastosowań	Zaliczenie

		inteligentnych biomateriałów w medycynie regeneracyjnej, inżynierii tkankowej, implantologii oraz terapii celowanej (MŚSD_W01, MŚSD_W08, MŚSD_W10, MŚSD_W11, MŚSD_W12, MŚSD_W13, MŚSD_U01, MŚSD_U09, MŚSD_U10, MŚSD_U11, MŚSD_U12, MŚSD_K10).	
Abiotyczne systemy monitoringu środowiska i geosfera w tym obszarów polarnych (koordynacja: IGF PAN)	1	<p>W ramach zajęć zostaną zaprezentowane przez specjalistów z zagranicy funkcjonujące w Arktyce systemy monitoringu i międzynarodowe bazy danych. Doktorant zapoznaje się z wymaganiami dotyczącymi umieszczania danych on-line w centrach danych takich organizacji jak AMAP, SAON, CEON, CALM, WGMS, NORSAR, ERLINET-NASA, IMAGE, EUROMAGNET, GLISN. W trakcie zajęć seminaryjnych zaprezentowana będzie również praktyczna możliwość i umiejętność korzystania z wyników prac i samych danych umieszczonych w bazach do jakich mają bezpośredni dostęp badacze polarni.</p> <p>Doktorant nabywa i utrwała pojęcia odnośnie poszczególnych składowych geosfery. Poznaje (na przykładach) wzajemne przenikanie się i specyfikę poszczególnych sfer w obszarach polarnych, takich jak zaburzenia w jonosferze i ich wpływ na warunki pogodowe i dynamikę zmian w atmosferze. Poznaje zależności i prawidłowości we wzajemnych związkach procesów przyrodniczych, wynikające z długo i krótkookresowych zmian poszczególnych sfer np. pomiędzy hydrosferą a kriosferą w okresach ocieplenia i schładzania się klimatu (MŚSD_K02, MŚSD_K03, MŚSD_U03, MŚSD_U02, MŚSD_U01, MŚSD_U07, MŚSD_U11, MŚSD_W01, MŚSD_W05).</p>	Egzamin
Współczesne zmiany ekosystemów morskich: podstawy ekologii morza, ekosystem głębokiego morza i ekosystem przybrzeżny, ekologia rejonów polarnych, ekosystem lodu morskiego, wpływ zmian klimatycznych na funkcjonowanie ekosystemów, podstawowe metody badawcze, genetyczny aspekt zmian środowiskowych (koordynacja: IO PAN)	1	<p>Doktorant ma podstawową wiedzę dotyczącą procesów ekologicznych w ekosystemach morskich. Rozumie złożone zjawiska i procesy przyrodnicze oraz wieloaspektowość czynników wpływających na te zjawiska i procesy (w szczególności w odniesieniu do rejonów polarnych), ma pogłębioną wiedzę dotyczącą aktualnie dyskutowanych w kierunkowej literaturze polskiej i zagranicznej problemów z zakresu ekologii morza ze szczególnym uwzględnieniem wpływu zmian klimatycznych na funkcjonowanie ekosystemów. Zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w odniesieniu do badań terenowych i prac laboratoryjnych, w tym także na pokładzie statku.</p> <p>Ma umiejętność stosowania zaawansowanych technik i narzędzi badawczych odpowiednich do rozwiązywania złożonych problemów naukowych w zakresie ekologii morza. Biegłe wykorzystuje polską i światową literaturę naukową, posiada umiejętność krytycznej analizy literatury oraz materiałów pochodzących ze źródeł elektronicznych. Posiada umiejętność zebrania materiałów i informacji z różnych źródeł (także pochodzących z badań własnych, w tym z pokładu statku), opracowania zebranego materiału oraz formułowania wniosków.</p> <p>Rozumie potrzebę systematycznego zapoznawania się z polskimi i zagranicznymi czasopismami naukowymi niezbędnymi do podnoszenia wiedzy ogólnej i specjalistycznej w zakresie ekologii morza. Wykazuje potrzebę i systematycznie aktualizuje wiedzę przyrodniczą w celu praktycznego jej wykorzystania (MŚSD_W01, MŚSD_W05, MŚSD_W07, MŚSD_U01, MŚSD_U02, MŚSD_U03, MŚSD_U11, MŚSD_K05, MŚSD_K07).</p>	Zaliczenie

5) program kształcenia szkoły doktorskiej;

Ramowy program kształcenia szkoły doktorskiej MŚSD

Rok I

Zajęcia obowiązkowe					
Kod modułu w USOS	Nazwa modułu	Forma zajęć	Forma zaliczenia	Liczba godzin kontaktowych	Liczba punktów ECTS
04-S3-IMSD-WS	Wprowadzenie do Statystyki: Elementy rachunku prawdopodobieństwa, wnioskowanie: hipotezy i testy statystyczne. Elementy programowania w R-rze i Statistice (koordynator: IM PAN)	wykład + seminarium	Zaliczenie	wykład:15h, seminarium:15h	1
04-S3-IMSD-GO	Geofizyka ogólna: Skorupa ziemska, Magnetyzm i paleomagnetyzm, Fizyka atmosfery elementami biomedycznymi, (koordynator: IGF PAN)	w + s	Egzamin	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-POF	Podstawy oceanografii fizycznej: Charakterystyka środowiska fizycznego mórz (wymiana masy i energii w systemie morze-atmosfera; cyrkulacja termohalinowa; procesy optyczne), rola oceanu w kształtowaniu klimatu, metody badawcze w oceanografii fizycznej, przykłady oceanograficznych programów badawczych (koordynator: IO PAN)	w + s	Egzamin	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-GIS	Zastosowania teledetekcji i GIS w badaniach środowiska przyrodniczego z uwzględnieniem informatycznych analiz obrazów (koordynator: UŚ WNP)	w + s	Zaliczenie	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-IBT	Inżynieria biomateriałów i tkanek: definicje i klasyfikacja biomateriałów, znaczenie i obszar stosowania materiałów inżynierskich w medycynie (koordynator: UŚ WNŚiIT)	w + s	Egzamin	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-JA	Specjalistyczny język angielski	s	Zaliczenie	s:60	2
04-S3-IMSD-WM	Warsztat metodyczny: zagadnienia społeczne, prawne, planowanie kariery, pisanie publikacji, przygotowanie wniosków projektowych, przekaz wiedzy uczniom i studentom (koordynator: UŚ WNP+UMCS)	w + s	Zaliczenie	w:6h, s:6h	1
04-S3-IMSD-SD	Seminarium	s	Zaliczenie	s:60h	2
04-S3-IMSD-PZ	Praktyki zawodowe - Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi jednostki macierzystej doktoranta	-	Zaliczenie	60h	2
Suma				342h	12

Program kształcenia obowiązuje od roku akademickiego 2019/2020.

Ramowy program kształcenia szkoły doktorskiej MŚSD

Rok II

Zajęcia obowiązkowe					
Kod modułu w USOS	Nazwa modułu	Forma zajęć	Forma zaliczenia	Liczba godzin kontaktowych	Liczba punktów ECTS
04-S3-IMSD-PAMA	Podstawy Analizy Matematycznej i Algebry: Podstawy Algebry liniowej i Równań Różniczkowych Zwyczajnych i Częstkowych, podstawowy wykład z rachunku różniczkowego i całkowego z zastosowaniem w naukach przyrodniczych i technicznych (koordynacja: IM PAN)	wykład + seminarium	Zaliczenie	wykład:30h, seminarium:15h	2
04-S3-IMSD-MMGH	Modelowanie i metody ilościowe w geofizyce i hydrologii: mechanika klasyczna z elementami mechaniki ośrodków ciągłych, procesy hydrauliczne i hydrologiczne (koordynacja: IGF PAN)	w + s	Zaliczenie	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-SPAA	Środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki oraz obszarów górskich: Metody geofizyczne w badaniach kriosfery, Śnieg i procesy niwalne, Meteorologia i klimat, Glacjologia (koordynacja: UŚ WNP)	w + s	Egzamin	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-BGMO	Badania geochemiczne mórz i oceanów: podstawy chemii wody morskiej i osadów morskich, procesy biogeochemiczne w środowisku morskim, zanieczyszczenie chemiczne środowiska przyrodniczego i jego skutki, wpływ zmian klimatycznych na obieg substancji chemicznych pochodzenia naturalnego i antropogenicznego, uwarunkowania regionalne, elementy radiochemii morza, nowoczesne metody instrumentalne stosowane w chemii morza	w + s	Egzamin	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-MBDBT	Metody badań degradacji biomateriałów i tkanek: oddziaływanie środowiska biologicznego i czynników zewnętrznych na biomateriały (koordynacja: UŚ WNŚiT)	w + s	Egzamin	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-JA	Specjalistyczny język angielski	s	Zaliczenie	s:60	2
04-S3-IMSD-SD	Seminarium	s	Zaliczenie	s:60h	2
04-S3-IMSD-PZ	Praktyki zawodowe - Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi jednostki macierzystej doktoranta	-	Zaliczenie	60h	2
Suma				345h	12

Program kształcenia obowiązuje od roku akademickiego 2019/2020.

Ramowy program kształcenia szkoły doktorskiej MŚSD

Rok III

Zajęcia obowiązkowe					
Kod modułu w USOS	Nazwa modułu	Forma zajęć	Forma zaliczenia	Liczba godzin kontaktowych	Liczba punktów ECTS
04-S3-IMSD-JRN	Jedność i różnorodność nauk o środowisku i polarnych (koordynacja: UŚ WNP + WNS UŚ)	wykład + seminarium	Egzamin	wykład:15h, seminarium:15h	1
04-S3-IMSD-NMAD	Nowoczesne metody analizy danych: techniki uczenia bez nadzoru i techniki uczenia z nadzorem (koordynacja: IM PAN)	w + s	Egzamin	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-BIN	Biomateriały inspirowane naturą: wytwarzanie i zastosowanie materiałów zainspirowanych biologią (koordynacja: UŚ WNŚiT)	w + s	Zaliczenie	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-ASMŚ	Abiotyczne systemy monitoringu środowiska i geosfera w tym obszarów polarnych (koordynacja: IGF PAN)	w + s	Egzamin	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-WZEM	Współczesne zmiany ekosystemów morskich: podstawy ekologii morza, ekosystem głębokiego morza i ekosystem przybrzeżny, ekologia rejonów polarnych, ekosystem lodu morskiego, wpływ zmian klimatycznych na funkcjonowanie ekosystemów, podstawowe metody badawcze, genetyczny aspekt zmian środowiskowych, (koordynacja: IO PAN)	w + s	Zaliczenie	w:15h, s:15h	1
04-S3-IMSD-SD	Seminarium	s	Zaliczenie	s:60h	2
04-S3-IMSD-PZ	Praktyki zawodowe - Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi jednostki macierzystej doktoranta	-	Zaliczenie	60h	2
Suma				270h	9

Program kształcenia obowiązuje od roku akademickiego 2019/2020.

Ramowy program kształcenia szkoły doktorskiej MŚSD

Rok IV

Zajęcia obowiązkowe					
Kod modułu w USOS	Nazwa modułu	Forma zajęć	Forma zaliczenia	Liczba godzin kontaktowych	Liczba punktów ECTS
04-S3-IMSD-SD	Seminarium	seminarium	Zaliczenie	60h	2
04-S3-IMSD-PZ	Praktyki zawodowe - Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi jednostki macierzystej doktoranta	-	Zaliczenie	60h	2
Suma				120h	4

Cały cykl kształcenia (Rok I – IV)

Zajęcia obowiązkowe					
Kod modułu w USOS	Nazwa modułu	Forma zajęć	Forma zaliczenia	Liczba godzin kontaktowych	Liczba punktów ECTS
04-S3-IMSD-KS	Kursy specjalistyczne (zagraniczne)	w + s	Zaliczenie/ Egzamin	w + s: 150-300h	10
Suma				150-300h	10

Program kształcenia obowiązuje od roku akademickiego 2019/2020.

6) **określenie czasu trwania szkoły doktorskiej;**

4 lata

7) **wskazanie stopnia uzyskiwanego przez absolwenta;**

Uniwersytet Śląski w Katowicach:

Doktor nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku

Doktor nauk inżynieryjno-technicznych w dyscyplinie inżynieria materiałowa

Instytut Geofizyki PAN:

Doktor nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku

Instytut Oceanologii PAN:

Doktor nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie nauki o Ziemi i środowisku

Instytut Matematyki PAN:

Doktor nauk ścisłych i przyrodniczych w dyscyplinie matematyka